

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1179
van **STIJN BEX**
datum: 12 mei 2021

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) - Afslanking diensten en inzet externen

De Vlaamse Regering wil de overheidsdiensten tegen het einde van de legislatuur met 5% afslanken. Dat betekent dat de overheidstaken in 2024 moeten worden uitgevoerd met zo'n 1440 ambtenaren minder.

1. Hoeveel ambtenaren (in voltijdsequivalenten (vte's), opgesplitst tussen contractuelen en statutairen) werken binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken? Graag een evolutie voor de voorbije vijf jaar met een onderverdeling per entiteit.
2. Welk budget spendeerde het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken tijdens de voorbije vijf jaar aan ambtenarenlonen (onderverdeling per entiteit)?
3. De Vlaamse overheid kan bepaalde taken uitbesteden aan externen, zoals consultants, IT-deskundigen, inspecteurs of projectleiders.
In welke mate kunnen dergelijke externen ingezet worden?
4. Welk budget spendeerde het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken de voorbije vijf jaar aan dergelijke inzet van externen? Graag een overzicht per entiteit van de consultancy-opdrachten van de afgelopen vijf jaar, het budget per opdracht, de timing en de concrete opdrachten die per consultancy-opdracht werden uitbesteed.
5. Is de minister van plan om het aantal ambtenaren bij de verschillende entiteiten van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken met 5% te verminderen tegen 2024? Heeft ze hiervoor een plan? Wil ze veranderingen aanbrengen in de manier waarop de verschillende entiteiten van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken vandaag werken? Zo ja, hoe?
6. Extra investeringen, onder meer in fietsinfrastructuur, betekenen ook meer werklust voor ambtenaren om tot realisaties te komen.
 - a) Voorziet de minister in extra budget om deze werklust op te vangen?
 - b) Bestaat er een risico dat realisaties door deze besparingen vertraging oplopen?
 - c) Zal dit opgevangen worden door meer projecten uit te besteden aan externen? Kan de minister hiervan een kostenraming geven?
7. Hoe wil de minister een verlies van interne expertise door afslankingen binnen het beleidsdomein vermijden?

ANTWOORD

op vraag nr. 1179 van 12 mei 2021

van **STIJN BEX**

1. Personeelsbeschikbaarheid beleidsdomein Mobiliteit en Openbare werken:

Jaar	Entiteit	Totaal personeels- beschikbaarheid (VTE 31/12/xx)	Statuut	
			Statutair	Contractueel
2016	Departement Mobiliteit en Openbare Werken	745,1	677,4	67,7
	Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust	1 197,0	1 112,5	84,5
	Agentschap Wegen en Verkeer	1 342,1	1 151,7	190,5
	Waterwegen en Zeekanaal N.V.	777,3	648,1	129,2
	De Scheepvaart	517,7	466,4	51,3
2017	Departement Mobiliteit en Openbare Werken	726,5	654,4	72,1
	Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust	1 208,6	1 133,4	75,2
	Agentschap Wegen en Verkeer	1 319,6	1 136,4	183,2
	Waterwegen en Zeekanaal N.V.	696,4	574,5	121,9
	De Vlaamse Waterweg	572,7	505,7	66,9
2018	Departement Mobiliteit en Openbare Werken	713,7	629,5	84,2
	Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust	1 207,5	1 132,5	75,1
	Agentschap Wegen en Verkeer	1 298,8	1 156,9	142,0
	De Vlaamse Waterweg	1 248,8	1 033,4	215,3
2019	Departement Mobiliteit en Openbare Werken	684,1	619,0	65,1
	Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust	1 145,1	1 083,7	61,4
	Agentschap Wegen en Verkeer	1 288,1	1 169,9	118,2
	De Vlaamse Waterweg	1 261,0	1 070,7	190,3
2020	Departement MOW	660,6	611,2	49,4
	Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust	1 084,4	1 038,1	46,3
	Agentschap Wegen en Verkeer	1 292,0	1 199,3	92,7
	De Vlaamse Waterweg nv	1 273,3	1 089,9	183,4

2.

Jaar	Entiteit	Totaal
2016	Departement Mobiliteit en Openbare Werken	44 858 238,48 €
	Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust	107 788 658,12 €
	Agentschap Wegen en Verkeer	69 683 533,69 €
	De Scheepvaart	25 035 435,00 €
	Waterwegen en Zeekanaal	52 158 081,73 €
2017	Departement Mobiliteit en Openbare Werken	45 428 609,62 €
	Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust	111 846 353,88 €
	Agentschap Wegen en Verkeer	71 562 324,86 €
	De Vlaamse Waterweg	29 686 644,55 €
	Waterwegen en Zeekanaal	46 994 398,36 €
2018	Departement Mobiliteit en Openbare Werken	46 238 223,40 €
	Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust	114 151 479,88 €
	Agentschap Wegen en Verkeer	72 663 138,58 €
	De Vlaamse Waterweg	68 718 781,12 €
2019	Departement Mobiliteit en Openbare Werken	45 720 430,31 €
	Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust	117 480 064,37 €
	Agentschap Wegen en Verkeer	74 506 053,70 €
	De Vlaamse Waterweg	71 171 385,67 €
2020	Departement Mobiliteit en Openbare Werken	45 074 570,16 €
	Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust	119 434 027,29 €
	Agentschap Wegen en Verkeer	76 853 688,71 €
	De Vlaamse Waterweg	75 62 808,87 €

3-4. In de vorige regeerperiode werd een denkraam voor in-, out-, en cosourcingsbeslissingen uitgewerkt in overleg met Voorzitterscollege en de vakorganisaties. Dit denkraam werd als bijlage toegevoegd bij het sectoraal akkoord 2015-2016: <https://overheid.vlaanderen.be/sectorale-akkoorden>. Het denkraam stelt een methodiek ter beschikking van entiteiten en zo ook de entiteiten van het beleidsdomein MOW om doordacht te kunnen beslissen over de insourcing, outsourcing of cosourcing van een activiteit.

De keuze tussen interne inzet of uitbesteding wordt afgewogen t.a.v. een aantal criteria zoals timing, beschikbare interne capaciteit op dat moment, beschikbare kennis/expertise binnen de betrokken entiteit en eventueel binnen de Vlaamse overheid, beschikbaar budget, enz. Keuzes over het al dan niet uitbesteden van consultancyopdrachten worden gemaakt op basis van goed doordachte business cases, waar meerwaarde en kostprijs van in house studies vs outsourcing onderbouwd tegenover elkaar zijn afgewogen.

Redenen voor inschakeling van externen kunnen specifieke noden zijn, bv. nood aan specifieke expertise voor gespecialiseerde zaken, een tijdelijke workload, etc.

Zoals eerder geantwoord door mijn collega's Bart Somers (schriftelijke vraag nr. 121 van 6 januari 2021 van Peter Van Rompuy) en Matthias Diependale (schriftelijke vraag nr. 323 van 8 mei 2020 van Hannelore Goeman) zijn dergelijke vragen niet eenduidig te beantwoorden. Er bestaat geen centraal overzicht van.

Samen met de uitrol van de prestatiebegroting werd in 2018 ook het rekeningstelsel gestroomlijnd. Studie- en consultancyopdrachten vallen sinds 2018 onder de economische rekening 613360 'Dienstverlening ICT' en 613390 'Andere dienstverlening en onkosten vergoedingen derden' waar ook andere kosten op aangerekend worden. Rekening houdend met bovenstaande scope, die dus ruimer is dan enkel consultancy-opdrachten, werden volgende bedragen aangerekend op de vermelde economische rekeningen per entiteit:

	2018	2019	2020
DMOW	22.666.647 €	23.335.980 €	34.797.203 €
AWV	20.195.080 €	22.833.979 €	34.598.063 €
MDK	5.817.876 €	5.514.149 €	5.249.686 €
DVW	23.245.907 €	24.742.222 €	27.266.291 €

Niet alle overheidsopdrachten of uitgaven zijn een uitbesteding van taken. Een degelijk inhoudelijk en cijfermatig antwoord van de laatste 5 jaar, vereist een duidelijke definiëring van termen als "taken" en "uitbesteding" en een diepgaand onderzoek van de data.

De entiteiten van het Beleidsdomein MOW zijn niet statisch: staatshervormingen en interne hervormingen (zoals de fusie tussen De Scheepvaart en W&Z, verschuivingen,...) maken een vergelijking doorheen de tijd complexer.

5. De Vlaamse Regering heeft bij de start van deze regeerperiode een besparingsdoelstelling aan de entiteiten van de Vlaamse Overheid en dus ook de entiteiten van het Beleidsdomein MOW opgelegd. De topambtenaren moeten die tegen eind 2024 realiseren.

Entiteit	Te besparen personeelsaantal tegen 31/12/2024
Departement Mobiliteit en Openbare Werken	-37
Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust	-40
Agentschap Wegen en Verkeer	-62
De Vlaamse Waterweg	-63

De besparingsdoelstellingen gaan gepaard met flankerende maatregelen en optimalisatietrajecten binnen de verschillende entiteiten van BDMOW die efficiëntiewinsten genereren:

Enkele voorbeelden zijn:

- het optimaliseren van de processen waardoor klant en dienstverlening centraal geplaatst worden. Dit wordt ondersteund door een verdere digitalisering van de processen, automatiseringen, de uitrol van samenwerkingsplatformen, ...
- de daling van administratieve lasten;
- het focussen op kerntaken en het afstoten van niet-kerntaken;
- geoptimaliseerde personeelsinzet via afdelingsoverschrijdende pooling van functies voor ondersteunende taken (in plaats van dezelfde profielen in elke afdeling);

- het aansluiten bij de gemeenschappelijke dienstencentra van gespecialiseerde dienstverleners, waardoor de entiteiten ontlast of ontzorgd worden van taken en personeelsleden kunnen worden ingezet op andere taken;
- Binnen entiteiten en tussen de entiteiten van het beleidsdomein MOW wordt sterk ingezet op samenwerking binnen een netwerkstructuur;
- ...

De formele stand van zaken van de entiteiten t.a.v. de besparingen zijn vastgelegd per minister. Als functioneel bevoegde minister voor de entiteiten van het beleidsdomein MOW volg ik periodiek de status op i.f.v. eventueel te ondernemen maatregelen.

6. De Septemberverklaring bevat verscheidende relancemaatregelen, waarbij onder andere voor het beleidsdomein MOW een bijkomend budget van 885 miljoen euro wordt voorzien.

Het relancebudget voor MOW – naast de bestaande investeringsmiddelen - wordt ingezet op vier grote pijlers/speerpunten nl. verkeersveiligheid, fietsinfrastructuur, duurzaamheid en hervormingen.

De focus van de relancemaatregelen ligt in 2021 en 2022.

Daarnaast loopt op dit moment is een ambtelijke oefening van globale brede overweging zonder politieke inmenging of voorafnames. Ook deze maatregel beoogt een efficiëntere werking van de Vlaamse overheid beogen. De Vlaamse brede heroverweging is een doorlichting van de tien beleidsdomeinen, waarbij wordt gevraagd hoe de beschikbare kredieten tot meer resultaten kunnen leiden. De resultaten van de doorlichting zullen dienen als input voor de begrotingsopmaak van 2022 en de volgende jaren.

7. Bij de inschatting van personeelsbehoeften houden de entiteiten rekening met de te realiseren doelstellingen, interne en externe uitdagingen waar ze voor staan De entiteiten voeren een selectief vervangingsbeleid waarbij de kritische functies voor de uitvoering van haar opdrachten en doelstellingen veilig worden gesteld. De meest acute personeelsnoden worden aldus ingevuld.

Binnen entiteiten en tussen de entiteiten van het beleidsdomein MOW wordt sterk ingezet op samenwerking binnen een netwerkstructuur om de interne expertise maximaal te delen en te verankeren.

Sinds 2018 is de samenwerking binnen het beleidsdomein MOW geïntensifieerd door de oprichting van kenniscellen die de realisatie van gezamenlijke beleidsplannen en maatregelen tot doel hebben en zo een efficiënte en duurzame oplossing bieden voor de Vlaamse uitdagingen op vlak van mobiliteit en openbare werken. Op deze wijze wordt expertise gebundeld om een antwoord te bieden op deze uitdagingen. Binnen het beleidsdomein werd ervoor geopteerd dat DMOW – beleidsmatig – het voortouw zou nemen en hierin een regierol opneemt.

De (entiteitsoverschrijdende) samenwerkingsverbanden en de digitalisering biedt wendbaarheid voor een effectieve en efficiënte inzet van personeelsleden en draagt bij tot kennisborging.